

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Soukromá škola pro děti s diagnózou LMD a se specifickými poruchami učení, 700 30 Ostrava-Hrabůvka, Krakovská 1095, s. r.

o.

Krakovská 1095, 700 30 Ostrava-Hrabůvka

Identifikátor školy: 600026949

Termín konání orientační inspekce: 6.- 9. květen 2002

Čj.	146 908/02-11091
Signatura	on6nv363

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Soukromá škola pro děti s diagnózou LMD a se specifickými poruchami učení byla zřízena ke dni 1. 9. 1993. Ve škole jsou vyučováni žáci s hyperaktivním syndromem a s vývojovými poruchami učení. Výuka probíhá ve třídách s maximálním počtem 10 žáků, kteří jsou zařazováni na základě návrhu PPP nebo SPC. Pro každého žáka je vypracován individuální vzdělávací program se souhlasem zákonných zástupců, s rozsahem učiva korespondujícím se základními požadavky vzdělávacího programu základní školy. Individuální vzdělávací program je zaměřen na žákův osobní výukový problém.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Výuka v předmětech český jazyk, matematika, přírodopis, informatika a tělesná výchova

Výuka v 1. - 5. ročníku probíhá podle zvoleného výchovně vzdělávacího programu. Časové dotace sledovaných předmětů jsou v souladu s učebními plány. Obsah učiva odpovídá osnovám vzdělávacího programu MŠMT ČR. Učitelé mají vypracované tematické plány svých předmětů, které korespondují s osnovami. Jejich kontrolou ČŠI nezjistila ve výuce sledovaných předmětů obsahovou duplicitu. Úpravy a doplňky osnov Základní školy č.j. 25 018/98-22 jsou respektovány. Kontinuita výuky sledovaných předmětů je obsahově dána osnovami a je dodržována. Ve sledovaných hodinách byly výukové cíle reálné, odpovídaly aktuálnímu stavu třídy a učebním osnovám.

Vyučující jsou velmi dobře seznámeni s handicapem jednotlivých žáků a specifickými postupy vhodnými ke kompenzaci a reedukaci jejich poruch. Vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Vyučování probíhá ve světlých, vhodně zařízených třídách, které mají dostatek prostoru i pro pohyb a relaxaci. Třídy jsou vybaveny novými lavicemi pro jednoho žáka, které odpovídají jeho výšce. Učební pomůcky, sešity žáků a ostatní materiály jsou uloženy ve vkusných kovových a plastových kontejnerech. Estetická úroveň svědčí o invenci jednotlivých třídních učitelů. K výzdobě jsou využity práce žáků a názorné pomůcky. Škola má počítačovou učebnu, která je napojena na internet. Učitelům jsou k dispozici základní didaktické pomůcky, audiovizuální technika, odborná literatura a názorniny, jejich množství a kvalita je velmi dobrá. V jednotlivých předmětech žáci používají učebnice schválené MŠMT ČR.

Psychohygienické zásady jsou dodržovány jak v oblasti tvorby rozvrhu školy, tak ve využití času o přestávkách - žáci se mohou volně pohybovat ve třídách i po chodbě. Prostory školy jsou čisté a vyzdobené výtvarnými pracemi žáků, nástěnkami a reprodukcemi obrazů. Pitný režim je dodržován. Z kontroly třídních knih vyplývá, že žáci byli seznámeni se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví a s řádem školy.

Český jazyk

Vzhledem k tomu, že v těchto třídách jsou diagnostikováni žáci s těžkými formami dyslexie, oslabením grafomotoriky a dysortografickými obtížemi, je výuka tohoto předmětu velmi náročná. Jazykové vyučování vycházelo většinou z konkrétních příkladů a textů i z praktické aplikace získávaných poznatků. Vyučující použili formy soutěží, skupinové práce, práce ve dvojicích. Tím se systematicky rozvíjelo logické myšlení a jazykové citění žáků. V nižších

třídách byla zařazována cvičení pro rozvoj zrakové a sluchové percepce, rytmizace, dechová a artikulační cvičení. Vyučující dbali na odstranění dvojího čtení, pracovali s bzučákem, žáci četli s okénkem. Výuka byla strukturována do kratších časových úseků pracovního zatížení s neustálou kontrolou, používáním názorných pomůcek, pomalejším tempem práce. Žáci nebyli přetěžováni požadavky nad rámec svých současných možností. V souladu s učebními osnovami se využíval jazykový rozbor, v jedné hodině mu byla věnována větší část hodiny (9.ročník). Přes veškerou snahu učitelů se v sešitech u žáků s těžkými formami poruch učení objevuje velká chybovost, neúhledné písmo a přetrvávají specifické chyby. Ve vyšších třídách je už znatelný rozvoj v oblasti sluchové percepce, je zlepšena artikulační obratnost. U částí žáků přetrvávají obtíže v jemné motorice. Literární výchova vycházela ze čtenářských zkušeností žáků i z jejich vlastních znalostí a zájmů. Výuka byla vždy vedena se zřetelem k unavitelnosti a schopnosti udržení pozornosti. Texty byly čteny v kratších úsecích s ověřováním porozumění. V různé míře byly využity prvky komplexní výuky všech složek předmětu a skupinová práce. Způsob vyučování a zvolené metody práce převážně umožnily aktivní účast žáků při výuce. Ve vyučování byla uplatněna vnitřní diferenciacce. Střídání výkladu, práce s knihou, procvičování i prověřování bylo přiměřené náročnosti učiva a odráželo specifické složení tříd. Rozsah mluvnické teorie byl spojen s praktickým výcvikem. Učitelé zprostředkovali učební látku nejen slovem, ale i názorem. Vše, co žáci smyslově vnímali, bylo vhodně a přiměřeně verbálně označováno a vyjadřováno. Řízená samostatná práce žáků byla nenásilně vedena, kontrolována, umožňovala žákům pracovat individuálním tempem a všem dala prostor pro úspěšné uplatnění. Učivo bylo interpretováno věcně správně.

Matematika

Sledovaná výuka matematiky byla pečlivě připravená, promyšleně strukturovaná a navazovala na předcházející učivo. Vyučující se snaží využívat efektivních metod a forem práce (skupinové vyučování, práce ve dvojicích, využívání metod a postupů improvizčních cvičení, vytváření prostoru k dostatečnému procvičování učiva, využívání mezipředmětových souvislostí, relaxační a pohybové chvílky apod.). Žáci pracovali se zaujetím, projevovali dobré znalosti a nebyla na nich znát únava. Organizace výuky poskytuje žákům prostor pro jejich individuální tempo a možnost aplikovat již nabyté vědomosti a dovednosti. Metody výuky byly racionálně i emotivně působivé a aktivizující. Odpovídaly výukovým cílům i didaktickým zásadám. Při osvojování numerického počítání vyučující v první fázi kladli důraz na porozumění, ve druhé fázi na pamětné osvojení a automatizaci. Získané znalosti a dovednosti numerického počítání byly aplikovány do slovních úloh, byla dodržena správná forma zápisu slovní úlohy. Osvojování geometrického učiva se opíralo především o názor a smyslové poznání. Použité učební pomůcky (učebnice, sešity, pracovní listy, číselné řady, tabule násobků, stovkové počítadlo, peníze, tabulky pro procvičování násobení a dělení, tabulové nářadí, pravítka, kružítko, špejle, čtvercové sítě) byly funkčně začleněné do vyučovacího procesu.

Přírodopis

V průběhu výuky převládal skupinový způsob práce. Byl doplňován častými, ale aktivizujícími formami práce (skupinovou prací žáků, využíváním pracovních listů), tyto činnosti byly efektivní - zejména při skupinové práci žáků. Názorné pomůcky byly účelně využívány ve všech částech hodin. Pozitivním prvkem ve výuce bylo využívání jednoduchých demonstračních náčrtů, častá aktualizace učiva a uplatňování zkušeností žáků. Výběr a množství informací předávaných žákům bylo přiměřené jejich věku.

Informatika

Výuka je zařazena jako volitelný předmět. Je vyučován v souladu s učebními dokumenty s ohledem na podmínky školy. Učivo je rozčleněno v tematických plánech směřujících k uživatelskému zaměření ve výpočetní technice. Sledovaná výuka probíhala v souladu s plánem. Škola má nově vybudovanou počítačovou učebnu. Ze softwarového vybavení se při výuce žáci mají seznámit s operačním systémem WINDOWS 98 a získat poznatky o práci v prostředí Internetu. Žáci nemají učebnice, učitel pro ně připravuje základní studijní materiály.

Sledovaná výuka byla velmi pečlivě promyšlená a připravená. Probíhala tempem přiměřeným věku a schopnostem žáků. Vycházela z aktivní spolupráce žáků s učitelem. Představovala výchovně-vzdělávací proces se zařazením individuálních a kooperativních způsobů práce a s respektováním individuálních zvláštností žáků. Zadané úkoly byly účelně a srozumitelně formulované.

Tělesná výchova

Výuka tělesné výchovy probíhala na travnatém hřišti, cvičební úbor žáků byl adekvátní. Ve sledované hodině střídání činností snižovalo únavu a umožňovalo žáky optimálně zatěžovat v průběhu celé vyučovací hodiny. Vyučující organizoval výuku tak, že se střídalo cvičení ve skupinkách a individuální cvičení. V organizační části hodin byli žáci seznámeni s učebními cíli a s organizačními pokyny. Rušná část uvolňovala psychické napětí a byla zakončována dechovými cvičeními. Při cvičení v průpravné části hodin byla pozornost věnována přesnosti provedení. Byla zachována posloupnost protahovacích, uvolňovacích, posilovacích a relaxačních cvičení. Hlavní část hodin byla členěna na nácvik a výcvik. V nácviku byl vyučujícím kladen důraz na osvojování pohybových dovedností. Ve výcviku byla pozornost zaměřena na opakování a zdokonalování získaných pohybových dovedností. Závěrečná část sloužila k uklidnění organismu žáků a zhodnocení hodiny. Při cvičeních, která se vyznačovala jednoduchostí a přirozeností, používal vyučující komplexní metodu. U složitých a obtížných pohybových dovedností, které si žáci nemohli osvojit jednorázově, bylo využíváno metody analyticko-syntetické. Použité metody byly optimální, odrážely náročnost učiva, respektovaly individuální schopnosti žáků, umožňovaly všem žákům úspěšné uplatnění a radost z pohybu. Výuka byla efektivní z hlediska vlivu na podpůrně pohybový aparát v oblasti kloubní pohyblivosti, svalového systému, správného držení těla i při kompenzaci změn v úrovni vad a škod na podpůrně pohybovém aparátu žáků.

Vyučující využívali v průběhu výuky vstupní a průběžné motivace. Učitelé prováděli dílčí i celkové hodnocení činnosti žáků, které bylo pozitivní, vždy ocenili sebemenší snahu ze strany žáků. Ve většině závěrečných částí hodin byli žáci pochváleni. Jejich jednání s žáky je vlídné, trpělivé a přiměřené jejich zdravotnímu oslabení.

Vyučující sledují a ověřují pochopení látky. Od žáků většinou vyžadují vysvětlení nebo aplikaci poznatků v širším kontextu. Naprosto samozřejmý je citlivý a povzbuzující přístup k žákům. Atmosféra ve třídách byla pracovní, žáci dodržovali dohodnutá pravidla komunikace. Jejich ukázněnost a zároveň možnost říci svůj postřeh, názor a vstřícnost vyučujících svědčí o vytvoření dostatečného prostoru pro vzájemnou úctu, důvěru a toleranci.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Výuka probíhá dle schválených učebních dokumentů. Plánování a příprava výuky je na vysoké úrovni. Hodnocení personálních podmínek je vzhledem k invenci učitelů velmi dobré. Oblast materiálních a psychohygienických podmínek je velmi dobrá. Organizace, formy a metody výuky jsou promyšlené, dobře strukturované a efektivní. Pozitiva převažují ve

využívání motivace a hodnocení, je oceňována snaha a spolupráce. Interakce a komunikace mezi žáky a vyučujícími je na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Koncepce školy jasně stanoví cíle a prostředky k jejich dosažení. Koncepce školy vychází z poznání, že žáci s LMD, ke které se váže vývojová porucha učení, porucha koncentrace, hyperaktivita a často i porucha chování, by v prostředí klasické třídy základní školy jen velmi obtížně plnili požadavky osnov základní školy a jejich učební výsledky by neodpovídaly úrovni jejich intelektu. Základem vzdělávacích úspěchů je snížení počtu žáků ve třídě, vytvoření individuálních vzdělávacích plánů dle doporučení PPP a SPC a užití speciálních pedagogických metod, zejména pak přístup učitelů k žákům. Plán školy specifikuje koncepci školy v oblasti pedagogické, organizační, ekonomické, personální, komunikaci s veřejností a rodiči, předcházení patologických jevů, prezentace školy na veřejnosti, mimoškolní a zájmové činnosti a kontrolní činnost. Ředitelka školy pravidelně analyzuje roční výsledky činnosti školy a na tomto základě vytvořila plán činnosti školy na školní rok 2001/2002 v konkrétních činnostech školy (jedna z naplánovaných priorit je vybavení školy novým žákovským nábytkem, zřízení počítačové učebny a napojení školy na internet). Ve škole je vyučován volitelný předmět informatika. V rámci mimoškolních aktivit žáci navštěvují tři zájmové kroužky, pravidelně se zúčastňují kulturních a sportovních akcí, zájezdů a besed. Je organizován každoroční ozdravný pobyt žáků ve škole v přírodě a třídní výlety.

V návaznosti na roční plán ředitelka zpracovává týdenní operativní plány, kterými informuje pracovníky školy o aktuálních i periodicky se opakujících úkolech spojených s výukou i provozem školy. Vedle toho jsou vypracovány měsíční plány akcí školy s určením odpovědnosti.

Škola má vytvořen minimální preventivní program, který zahrnuje i způsob zakotvení drogové tematiky do výuky občanské výchovy, přírodopisu, rodinné výchovy. Spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou a speciálním pedagogickým centrem je na velmi dobré úrovni.

Ředitelka školy koordinuje práci prostřednictvím pedagogických rad. Jasně jsou stanoveny povinnosti, odpovědnost a práva všech pracovníků školy, tak jednotlivých učitelů. Pracovní náplně jsou adresné a každým podepsané. Funkční organizační struktura a jasně vymezené kompetence umožňují účinné řízení školy založené na demokratických principech.

Informační systém je propracovaný a cílený k pracovníkům školy, žákům, rodičům i veřejnosti. K předávání informací slouží provozní a pedagogické rady. Písemné informace pro pedagogické pracovníky jsou předávány prostřednictvím nástěnky umístěné ve sborovně. K další možnosti předávání informací slouží každodenní osobní kontakt ředitelky se všemi pracovníky školy. Rodiče jsou informováni zápisy v žákovských knížkách a mají možnost využít konzultačních hodin všech vyučujících. Pro rodiče je zřízena informační tabule na chodbě, žáci mohou připomínky, náměty a stížnosti podávat prostřednictvím schránky důvěry.

Při škole bylo ustaveno Sdružení rodičů pro dyslektické děti, které pomáhá při mimoškolních akcích školy v oblasti grantů a při údržbě školy.

Organizace vyučovacího a výchovného procesu se řídí platnými školními předpisy a vnitřním řádem školy. Ten obsahuje obecná ustanovení, práva a povinnosti žáků, neveřejnou část pro pedagogické pracovníky a pracovníci školní družiny. Se školním řádem jsou prokazatelně

seznámení žáci i pedagogové. Zákonní zástupci mají možnost se s ním seznámit v konzultačních hodinách učitelů nebo na třídních schůzkách. Ze zápisů z pedagogických rad je zřejmé, že rada se pravidelně zabývá výchovným působením školy.

Ředitelka školy uplatňuje demokratický styl řízení, jasně daný vnitřním řádem a kompetencemi jednotlivých pracovníků. Vytváří tak dobré pracovní podmínky a spoléhá na osobní odpovědnost, iniciativu a tvořivost pracovníků. Ředitelka školy vypracovala kritéria pro přiznání osobního ohodnocení pro učitele, správní zaměstnance a pro vychovatelku školní družiny.

Ředitelka školy podporuje další vzdělávání pedagogů. Ve školním roce 2000/2001 se pedagogičtí pracovníci zúčastnili vzdělávacích seminářů různého zaměření (témata týkající se žáků se specifickými poruchami učení, nové formy pedagogické práce, kurz angličtiny, kurz managementu), dva učitelé dále studují.

Plán kontrolní činnosti vychází z dlouhodobé koncepce, vnitřního řádu a ročního plánu. Ředitelka ho průběžně doplňuje, analyzuje, konkretizuje. V plánu je uvedena osobní odpovědnost pedagogů za danou činnost. Ředitelka školy má přehled o kvalitě výuky jednotlivých učitelů. Ze zápisů z pedagogických porad je zřejmé, že výsledky kontrolní činnosti jsou projednávány.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Plánování, organizační struktura, vedení a motivování pracovníků je strukturované, promyšlené a efektivní. Tvoří ucelený systém na příkladné úrovni. Kontrolní systém je úzce spjatý s plánováním a organizační strukturou a vyznačuje se výraznými pozitivy.

Podmínky vzdělávání jsou na vynikající úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení školy do sítě předškolních zařízení, škol a školských zařízení č.j. 33 264/97-61/21 ze dne 30 května 1997,
- výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001,
- koncepce školy,
- plán práce školy, měsíční a týdenní plány,
- plán kontrolní činnosti,
- záznamy z kontrolní činnosti,
- časové plány a osnovy pro základní školu,
- rozvrhy hodin,
- osobní dokumentace žáků,
- grafické práce a výrobky žáků, hospitační záznamy a další dokumentace z oblasti řízení školy.

ZÁVĚR

Plánování výchovně vzdělávací práce vychází ze schváleného vzdělávacího programu. Kontrola pedagogické dokumentace i hospitace ve třídách prokázaly, že učební plán je v plném rozsahu respektován a učební osnovy jsou plněny.

Prostorové a materiální podmínky plně vyhovují vzdělávacímu programu. Didaktické pomůcky, které má škola k dispozici, jsou využívány účelně a doplňovány v mezích stanovených rozpočtem školy.

Metody a organizační formy práce vycházejí ze stanovených vzdělávacích cílů a respektují individuální schopnosti žáků.

Ve vyučovacích hodinách byla využívána nápaditá motivace, přístup k žákům byl citlivý. Při hodnocení a posuzování žáků bylo důsledně postupováno podle zásad vedení a hodnocení žáků s LMD. Přes výše zmiňované poruchy nebyly v hodinách výuky zaznamenány žádné projevy nekázně.

Verbální i neverbální komunikace učitelů má vysokou úroveň.

Celkově je úroveň vzdělávání ve sledovaných oblastech hodnocena jako velmi dobrá.

Plánování je pojato jako ucelený systém plánů. Plány jsou přehledné a konkrétní. Organizační struktura školy umožňuje její účinné řízení. Operativní řízení je funkční, pružné a účinné. Zpracovaný plán personálního rozvoje a systém hodnocení pracovníků vytváří podmínky pro rozvoj tvořivosti i pro jejich další odborný růst. Systém kontroly zahrnuje všechny oblasti práce školy.

Podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako vynikající.

Ze zápisu poslední inspekční zprávy vyplývá, že škola byla hodnocena jako velmi dobrá. ČŠI konstatuje, že došlo ke zkvalitnění podmínek i průběhu vzdělávání.

V souladu s §5 odst. 3 c) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním zařízením a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, ČŠI hodnotí činnost školy ve sledovaných oblastech jako lepší než průměrnou.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Zbyněk Knop	PaedDr. Zbyněk Knop
Členové týmu	Mgr. Lenka Vojtovičová	Mgr. Lenka Vojtovičová

V Ostravě dne 21. května 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 23. května 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Kateřina Karpíšková

Mgr. Kateřina Karpíšková
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: KÚ Moravskoslezského kraje, odbor školství mládeže a sportu, 28. Října 117, 702 18 Ostrava 2	2002-06-10	146 1150/02-00896
Příslušný orgán státní správy: KÚ Moravskoslezského kraje, zástupce hejtmana, 28. Října 117, 702 18 Ostrava 2	2002-06-10	146 1151/02-00896
Rada školy	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány